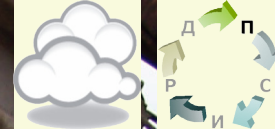

СТПДА

Дефиниција

Индикаторот го претставува создавањето на комунален отпад, изразено во kg на човек. Комуналниот отпад е неопасен отпад што се создава од физичките лица во домаќинствата и комерцијалниот отпад, а се собира од страна на општините или во нивно име.

Единици

– Килограм на човек годишно, процент.

Релевантност за креирање на политиката

Листа на релевантни политички документи:

Втор национален еколошки акционен план на Република Македонија (2006)

Стратегија за управување со отпад на Република Македонија (2008-2020)

Национален план за управување со отпад (2009-2015) на Република Македонија

Законска основа

Законот за управување со отпад (2004)

Клучно прашање

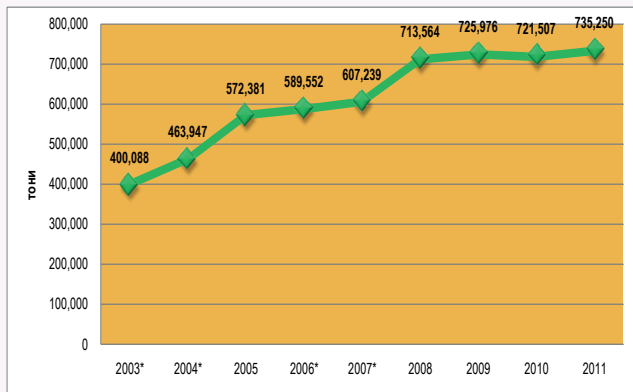
Дали се намалува количеството на создаден комунален отпад?

Клучна порака

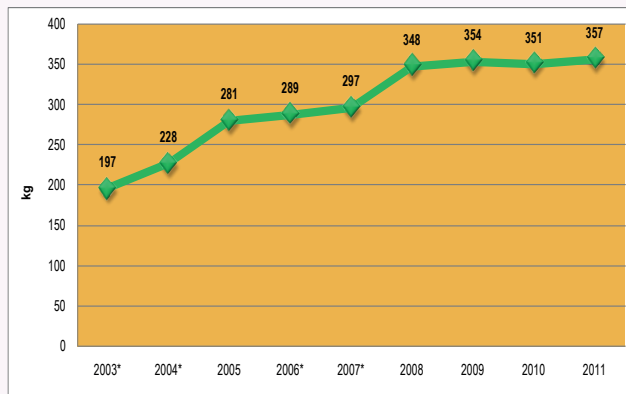
Значајна порака од релевантните политички документи во областа на отпадот е да се раздвои создавањето на отпадот од економскиот раст во Република Македонија. Проценките и податоците укажуваат дека околу 3% од целокупниот отпад што се создава во Република Македонија е комунален отпад. Следејќи го периодот од 2003 до 2008 година реалната стапка на раст на БДП бележи благ раст од 2,8% до 5%, за да потоа во 2009 година следи пад на истиот кој изнесува -0,9%. Понатаму во 2010 и 2011 следи раст од 2,9 и 2,8, соодветно. Следеќи го истиот период создавањето на комуналниот отпад бележи раст поголем од 3% на годишно ниво. Во периодот од 2008 до 2011 година создадениот комунален отпад бележи прво пораст од 1,4%, понатаму намалување од 0,85% и повторно благ пораст од 1,7%. Од истово произлегува заклучок дека создавањето на комуналниот отпад го прати економскиот раст. Во последната година е во благ пораст, кој го прати економскиот раст и, сеуште не е во состојба да се раздвои од истиот.

Количината на создаден комунален отпад изнесува 348 kg/жител годишно или 0,9 kg/жител на ден за 2008, за 2009 година изнесува 354 kg/жител годишно, додека во 2010 и 2011 изнесува 351 kg/жител годишно и 357 kg/жител годишно, соодветно. Овие бројки покажуваат помало создавање на комунален отпад по жител на годишно ниво во Република Македонија во однос на земјите членки на Европската Унија.

Слика 1. Создавање на комунален отпад во тони на година

Слика 2. Создавање на комунален отпад во kg по жител на година

Оценка

Отпадот сам по себе претставува губење на ресурсите. Количината на создаден комунален отпад како индикатор може да ни покаже во која насока се движи употребата и консумацијата на производи и добра, а посредно укажува и на потенцијалното оптеретување на животната средина, во колку не го препознаваме комуналниот отпад како можен ресурс. Зголеменото создавање на комунален отпад укажува на зголемена употреба и консумација на производи и добра. Имајќи во предвид

дека 100% од собраниот комунален отпад се отстранува на депонија. Со зголемено создавање на комуналниот отпад потенцијално се зголемува негативното влијание врз животната средина.

Методологија

- Методологија за пресметка на индикаторот

Проценки, Соопштенија на Државниот завод за статистика (2009, 2010, 2011), Годишни извештаи од општините.

Спецификација за податоците

Име на индикаторот	Извор	Обврска за известување
Создавање на комунален отпад	<ul style="list-style-type: none"> – Соопштенија на Државниот завод за статистика (2009, 2010, 2011 и 2012) во делот за животна средина – Стратегија за управување со отпад на Република Македонија (2008-2020), МЖСПП – Национален план за управување со отпад (2009-2015) на Република Македонија, МЖСПП 	EUROSTAT

Опфат на податоци:

Табела 1: Создавање на комунален отпад во тони и во kg по жител на година

	Количество (тони/година)	kg по жител на година
2003*	400.088	197
2004*	463.947	228
2005	572.381	281
2006*	589.552	289
2007*	607.239	297
2008	713.564	348
2009	725.976	354
2010	721.507	351
2011	735.250	357

*Проценети вредности

Општи мета-податоци

Ознака	Име на индикаториот	Усогласеност со CSI/EEA или други индикатори		Класификација по ДПСИР	Тип	Поврзаност со област	Фреквенција на публикување
МК НИ 016	Создавање на комунален отпад	CSI 016	Municipal waste generation	П	А	- домаќинства - економија - население - урбанизација - отпад	2 пати годишно